

Den sidste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 69:

Forslag til folketingsbeslutning om hjælp og frihed til ofre for menneskehandel.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 12/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er jo i og for sig godt, at Enhedslisten nu er blevet opmærksom på, at handel med mennesker er et område, der kræver politisk bevågenhed. Det politiske fokus, som Enhedslisten lægger op til, har faktisk været til stede i årevis.

Kl. 20.35

Regeringen har over længere tid været opmærksom på problemet, og i 2002 lancerede regeringen en handlingsplan til bekæmpelse af kvindehandel. Handel med kvinder og senere med børn er dokumenteret, og derfor har vi også et særligt fokus på netop disse grupper i handlingsplanen. Initiativerne i handlingsplanen har nu været implementeret i halvandet år. Under handlingsplanen afprøver vi forskellige modeller for forebyggelse og beskyttelse af ofre. På den måde kan vi dokumentere, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Initiativerne løber til oktober 2006. Først herefter vil vi tage stilling til, hvordan den fremtidige indsats skal skrues sammen. Det er derfor for tidligt at konkludere, at et landsdækkende center er løsningen.

Enhedslisten hævder, at der internationalt tages initiativer mod menneskehandel, men at Danmark halter bagefter. Hvis Enhedslisten havde sat sig mere ind i sagen, ville de vide, at Danmark faktisk var det første nordiske land, der lavede en handlingsplan. De ville også vide, at man i andre nordiske lande faktisk skæver til de danske erfaringer. Så sent som i sidste uge fik vi en henvendelse fra det norske justitsministerium og udenrigsministerium, som planlægger en studietur til Danmark for at lære af vores erfaringer.

Enhedslisten hævder desuden, at vi ikke har gjort særlig meget for at hjælpe ofre for menneskehandel og nævner, at Reden – Stop Kvindehandel er de eneste i landet, der yder en konkret indsats. Det undrer forslagsstillerne, at or-

ganisationen ikke er nævnt i min perspektiv- og handlingsplan for 2005.

Til information vil jeg sige, at Reden – Stop Kvindehandel ikke er den eneste organisation i Danmark, der yder en konkret indsats. Der er flere organisationer, der modtager midler i handlingsplanen til at udføre konkret forebyggende og støttende arbejde for ofre. Jeg samarbejder med projektet Pro Vejle og Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte, som også modtager midler i handlingsplanen til støttende og forebyggende aktiviteter. Derfor er Reden – Stop Kvindehandels arbejde ikke fremhævet frem for andre i perspektiv- og handlingsplanen.

Det er ganske enkelt på et uinformeret grundlag, at Enhedslisten påstår, at der ikke bliver gjort særlig meget for at hjælpe ofre for menneskehandel. Med handlingsplanen til bekæmpelse af kvindehandel er adskillige initiativer sat i gang. Lad mig nævne nogle eksempler:

Opsøgende gadearbejdere, der taler kvindernes sprog, laver opsøgende arbejde på massageklinikker med udenlandske prostituerede primært i Københavns Amt og Vejle Amt. Der er blevet etableret kontakt til 26 ud af 27 massageklinikker i Vejle Amt og 67 ud af 106 i København og omegn. De har også løbende kontakt til kvinder på gaden i København, primært østeuropæiske og afrikanske kvinder. Kvinderne bliver informeret om deres rettigheder i Danmark og får informationsmateriale om deres rettigheder og muligheder for støtte. Informationsmaterialet er produceret på 11 sprog.

Der er oprettet en hotline, hvor ofre for kvindehandel kan få oplysninger om rettigheder og muligheder for støtte. Hotlinen kan også benyttes af kunder, der kan anmelde, hvis de har mistanke om, at en kvinde kan være handlet. Siden november 2003 er der modtaget næsten 200 opkald til hotlinen. De opsøgende socialarbejdere har modtaget et tilsvarende antal opkald på deres mobiltelefoner, som de udleverer nummeret til, når de møder kvinderne.

Der er etableret et beskyttet hus, hvor ofre kan opholde sig i 15 dage. Her får de tilbud om psykologhjælp, lægehjælp og generel krisehjælp, så de kan få bearbejdet deres oplevelser.

Der er taget initiativ til et ambassadenetværk. Det har vi gjort ved at afholde møder med 11 ambassader i Danmark, der alle repræsenterer afsenderlande. På møderne udpegede alle ambassaderne en kontaktperson, som er inviteret til møde i maj måned. På den måde håber vi, at

ambassaderne kan være brobyggere i forhold til myndighederne i ofrenes hjemlande og hjælpe med at gøre hjemrejsen lettere. Dette er et initiativ, som især de andre nordiske lande har været meget interesserede i at høre om.

Som Enhedslisten selv nævner i deres forslag, er der behov for et tæt samarbejde med organisationerne i kvindernes hjemlande, så ofrene kan få hjælp, når de vender hjem. Derfor er Reden – Stop Kvindehandel blevet bedt om at opbygge et internationalt netværk af organisationer. Foreløbig er der kontakt til mere end 100 organisationer i hjemlandene.

Alt arbejdet måles og dokumenteres løbende af et videnscenter for at finde ud af, hvilke tiltag der er mest effektive. Det er vigtigt at få prøvet de forskellige modeller for støtte og forebyggelse af.

Vi vil derfor brede aktiviteterne ud både geografisk og på flere organisationer. På den måde kan man bedre komme med anbefalinger til den fremtidige indsats, når handlingsplanen udløber i slutningen af 2006.

Ud over at bruge det beskyttede hus vil vi bl.a. også prøve at inddrage enkelte krisecentre i husningen af kvinderne. Det har man forsøgt i Norge med positive erfaringer. Erfaringen med de forskellige metoder og modeller kan vi bruge til at hjælpe og støtte ofre for menneskehandel generelt.

Kl. 20.40

Det er også vigtigt, at tilbuddene til kvinderne er fleksible, så tilbuddet tilpasses den enkeltes behov. Nogle har f.eks. brug for særlige sikkerhedsforanstaltninger, mens andre har behov for at kunne bevæge sig frit. Der skal en individuel vurdering til i hvert tilfælde, og derfor tror jeg mere på en række af tilbud end på et samlet center.

Langt de fleste mennesker, der bliver handlet, er kvinder, der er handlet til prostitution. Derfor besluttede regeringen at fokusere på denne gruppe i handlingsplanen.

Enhedslisten peger på, at der også er børn, der bliver handlet samt kvinder og mænd, der bliver handlet til ulovligt arbejde. Politiet og Røde Kors har de sidste par år identificeret en del børn, der er blevet handlet primært til tyveri og til prostitution. Derfor har jeg bedt den tværministerielle arbejdsgruppe om at udarbejde et tillæg til handlingsplanen med initiativer rettet mod børn. Jeg regner med, at det arbejde bliver færdigt i løbet af sommeren, men der er faktisk allerede initiativer for børn, der er hand-

let, nemlig i den forstand at Københavns Kommune har lavet en aftale med organisationen Tjekpunkt om, at de har et beredskab for handlede børn.

Pr. 15. september 2004 er der sket en ændring i magtudøvelsesbekendtgørelsen, som gør det muligt at anbringe udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark på en sikret afdeling. På den måde kommer de permanente væk fra netværk og bagmænd. Der er oprettet tre sikrede pladser indtil nu.

Mens vi ved, at der er ofre for kvindehandel og handel med børn, er der faktisk ikke dokumentation for, at handel med mennesker til ulovligt arbejde er et stort problem i Danmark. Enhedslisten anfører, at 1.000 mennesker lever under slavelignende forhold i Danmark. Jeg har ikke kendskab til et tal på, hvor mange mennesker der skulle være handlet eller smuglet ind i Danmark, og som så lever under slavelignende forhold. Problemet med menneskesmugling, illegal arbejdskraft og elendige leve- og arbejdsvilkår er naturligvis et vigtigt spørgsmål, men et spørgsmål som skal drøftes i anden sammenhæng.

Vi har set et enkelt tilfælde på en kvinde, der blev groft udnyttet som au pair, men internationalt er det et stigende problem, og derfor er jeg også åben over for, at vi medtænker denne gruppe, når vi skal planlægge fremtidige aktiviteter efter 2006.

Enhedslisten peger på, at der er behov for, at ofrene kan blive i Danmark mere end 15 dage, dels for at yde den nødvendige støtte, dels for at sikre retsforfølgelsen af bagmændene. Til Folketingets oplysning kan jeg fortælle, at over halvdelen af de 35 kvinder, der har været i beskyttelse, ikke har ønsket at blive i tilbuddet i mere end maksimalt 6 dage. Der er altså ikke noget, der tyder på, at en forlængelse af perioden er noget, kvinderne ønsker. Hvad angår retsforfølgelsen af bagmændene, er det naturligvis muligt for kvinder at blive i landet, hvis politiet mener, at deres udsagn vil gavne sagen.

Jeg kan altså konkludere, at vi faktisk allerede er i fuld gang med de initiativer, som Enhedslisten foreslår.

For det første har vi styrket lovgivningen og politiarbejdet. Vi lever op til de internationale konventioner, og der er indført en bestemmelse i straffelovens § 262 a, der selvstændigt kriminaliserer menneskehandel, og som giver mulighed for at idømme op til 8 års fængsel.

Politiet har meget fokus på menneskehandel, og dette område overvåges løbende af Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter. Det indebærer bl.a., at politikredsene løbende skal indberette alle oplysninger til Rigspolitietschefen, som kan være af betydning for bekæmpelsen af kvindehandel. I efteråret 2004 blev der desuden i hver politikreds udpeget en kontaktperson i sager om menneskehandel.

Herudover har Rigspolitietschefen pr. 1. januar i år ansat en antropolog, der som projektmedarbejder bl.a. skal medvirke til at styrke bistanden til politikredsene i sager om menneskehandel, bl.a. i forbindelse med kontakten med sociale myndigheder og organisationer.

For det andet har vi iværksat en lang række støttende og forebyggende initiativer. I stedet for ét centralt center gennemføres initiativerne af flere forskellige aktører for netop at kunne give fleksible løsninger. At tro, at vi kender løsningen på et så kompliceret område efter bare halvandet år, ville være naivt. Derfor er det også for tidligt at lægge sig fast på én model, men erfaringerne vil blive samlet op og taget med i overvejelserne, når vi, når de 3 år er gået, skal anbefale, hvordan den fremtidige indsats skal skrues sammen.

Så med disse ord kan regeringen derfor ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg vil godt spørge ministeren, om man planlægger en form for midtvejsvurdering eller status over de erfaringer, man har opsamlet i det projekt, som kører under satspuljen for nuværende.

Kl. 20.45

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes, det er helt oplagt at følge initiativerne undervejs og se, hvad resultaterne er, ligesom jeg også har været inde på, at der er ting, der allerede nu skal udbredes, for at vi har et ordentligt erfaringsgrundlag, når vi er nået igennem de 3 år.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

En af de ting, som man peger på i Reden – Stop Kvindehandel, er netop også det her med de 15 dage. Ministeren er inde på, at kvinderne ikke

udnytter den her periode fuldt ud, hvor man faktisk fra Redens side peger på, at det også kan have noget at gøre med, at det tilbud ikke er tilstrækkeligt med hensyn til at sikre kvinderne, fordi det her problem omfatter tvang, skam og skyld, og det er meget problematisk for de her kvinder at finde ud af, hvad de skal gøre i den her situation.

Mange af kvinderne forsvinder også, inden de overhovedet kommer frem til at vidne i en retssag. Er det ikke noget, der også bør kigges på i den her evaluering af handlingsplanen?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jo, og selvfølgelig synes jeg, der er grund til at kigge på antallet af dage, men jeg kan bare konstatere, at der tilsyneladende ikke er behov for at udvide antallet af dage. Det kan der så være mange forskellige grunde til. Men som jeg understregede, er der jo mulighed for at forlænge det, hvis man har brug for kvindens udsagn i forbindelse med opfølgning på sagen. Så jeg synes egentlig, at muligheden er til stede i dag, og det er tilsyneladende ikke et problem. Det vil sige, at vi fint kan fastholde de nuværende 15 dage. Hvis det viser sig, at det ændrer sig, er jeg selvfølgelig åben for at kigge på det. Men jeg kan ikke se noget behov for det nu.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg har to ret korte spørgsmål:

Hørte jeg rigtigt, når jeg hørte ministeren sige, at den måde, hvorpå man følger op på erfaringerne i det projekt, der kører nu, er sådan, at den også vil resultere i en midtvejsstatus, som involverer en diskussion her i Folketinget? For spørgsmålet gik sådan set på, om det er en midtvejsvurdering, som inddrager andre end ministeriet og de pågældende.

Med hensyn til de 15 dage, som der er mulighed for nu, er det rigtigt, at der er en forlængelsesmulighed i forbindelse med politiarbejdet, men der er faktisk nogle sundhedsmæssige undersøgelser, hvor det tager 3 måneder at afdække også sygdomme, som ikke mindst florerer i det miljø, som kvinderne her tvangsmæssigt opholder sig i. Så var der ikke også en mulighed for, at man måske skulle have andre muligheder for at forlænge opholdstiden for de kvinder end kun lige det rent vidnemæssige?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Som sagt finder jeg det helt naturligt at følge de initiativer, der er sat i værk, og løbende følge op på, hvordan de virker. Hvis der er brug for at sende en redegørelse over til Folketinget, gør jeg gerne det.

I øvrigt har jeg i min tale faktisk redegjort for meget af det, der vil være indholdet i en sådan redegørelse, fordi det faktisk er en status, i forbindelse med at nu er vi halvandet år fremme i det. Så jeg mener faktisk, at mange af de informationer hermed allerede er givet til Folketinget.

Det er rigtigt, at man kan forlænge, når der er brug for det af politimæssige grunde, men med hensyn til at inddrage andre grunde synes jeg, at vi bliver nødt til at forholde os til, at kvinderne tilsyneladende ikke ønsker at blive der i længere tid, og at det derfor ikke er nødvendigt på nuværende tidspunkt at ændre yderligere på antallet af dage, hvor de typisk vil være der.

Jeg synes, det er vigtigere at få fulgt op på, hvad der så efterfølgende skal ske for kvinderne, bl.a. igennem de mange kontakter, som jeg nu refererede til, både via ambassaderne og med NGO'erne.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Vi skal selvfølgelig ikke som system tvangstilbageholde kvinder, som har nogle andre muligheder for at komme tilbage til et frit liv, men det er jo talmæssigt meget få personer, vi har erfaringer for nu. Når vi så ser på, hvad der sker inden for prostitutionsområdet, ser vi, at der jo i høj grad er fare for, at der er nogle sygdomme, som ikke bare lige kan afdækkes hverken på 5 dage eller på 15 dage, men hvor det netop tager 3 måneder at få dem afdækket.

Så det var bare for at have en ekstra ventil, sådan at den dag, der kommer en kvinde, som er bange for, at hun er smittet med aids under nogle tvangsmæssige forhold, skal hun ikke skibes ud af landet, inden hendes helbreds-mæssige forhold er fuldt afdækket.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan gentage, at jeg ikke mener, der er behov for at ændre på regelsættet på nuværende tidspunkt. Som jeg var inde på, mener jeg ikke, at der med hensyn til de 35 kvinder – og jeg skal

medgive, at det er forholdsvis få indtil videre – har vist sig at være et behov for det. Så på nuværende tidspunkt mener jeg ikke, der er behov for at ændre på reglerne.

Kl. 20.50

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er blot for måske at imødegå en enkelt misforståelse, for når vi i forslaget snakker om ét center, så har det den mening, at vi vil forsøge at få samlet, hvad der er af erfaringer, hvad der er af ledelse, hvad der er af evaluering, og hvad der er af kontakt udadtil, ét sted. Det betyder ikke, at der ikke samtidig er behov for at arbejde i hele landet, uafhængigt af hvor centeret ligger. Der vil stadig væk være behov for gadearbejde i så vel Vejle som København, Aalborg og Esbjerg, og hvor det nu ellers kan være. Det vil altså ikke sige, at det her er et spørgsmål om, at alt i forbindelse med det her skal være centraliseret et bestemt geografisk sted.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er jo ikke andet at sige end at kvittere for præciseringen af, hvad det er, der er Enhedslistens tanker om det. Jeg har været inde på den begrundelse, at jeg synes, at det er vigtigt, at vi nu prøver mange forskellige modeller af for netop at få en ordentlig erfaring at træffe beslutning ud fra.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt kvittere for, at ministeren er åben over for at udvide antallet på de 15 dage. Vi har jo diskuteret det spørgsmål. Jeg tror, at jeg som SF's ordfører kom med forslaget første gang i 1998. For det, som ministeren selvfølgelig er klar over, er, at der er en lang række lande, hvor man rent faktisk har mulighed for også at få midlertidig opholdstilladelse og sågar også varig opholdstilladelse, hvis man ikke kan sendes tilbage i ro og værdighed.

Jeg vil godt høre, om ministeren har overvejet, hvad grunden er til, at kvinderne, når de nu ved, at de bliver smidt ud af landet efter 15 dage, selv vælger, hvornår de tager af sted. For vi ved jo, at bagmændene ikke sjældent står og tager imod dem, når de kommer tilbage til deres oprindelige land.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg tror desværre ikke, at fru Anne Baastrup hørte rigtig efter, hverken i mit svar til fru Karen Klint eller i mit svar til fru Kirsten Brosbøl, for jeg understregede netop, at jeg ikke mener, at der på det foreliggende grundlag er behov for at ændre på reglen med de 15 dage.

Det, jeg udtrykte i et tidligere svar, var, at jeg, hvis det skulle vise sig, at det ændrer sig væsentligt, naturligvis er åben over for at se på hvordan og hvorledes, men jeg kan konstatere med de tal, jeg fremhævede, at der ikke er behov for at udvide på nuværende tidspunkt. Tværtimod er det vigtigere at finde ud af, hvad det er, der efterfølgende skal ske.

Derfor skal jeg blot gentage, at jeg på det foreliggende grundlag ikke mener, at der er noget behov for at ændre på tidshorisonen, desuagtet at andre lande har andre tidshorisoner.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil nu alligevel fastholde, at ministeren skal have ros, fordi det ordvalg, som ministeren brugte, er anderledes end den tidligere socialdemokratiske indenrigsministers. Så det er simpelt hen et andet ordvalg, der er brugt i dag. Jeg synes, det er en stor dag. Ministeren skal have ros.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er en ret uvant situation for mig. Jeg ved slet ikke, hvad jeg skal sige til en sådan kommentar.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det drejer sig altså også om de her 15 dage. Nu er det selvfølgelig lidt nedtur, når ministeren lige har fået ros af SF, at jeg så fortsætter med at spørge til det.

Når man ikke har lyst til at være et sted, kan der være mange gode grunde til, at man ikke har lyst til at være det sted, og det behøver ikke at være positive grunde. Det, jeg egentlig vil spørge ministeren om, er: Hvor meget ved vi? Hvor meget ved vi egentlig om de kvinder, der har været der, som er kommet af sted, og hvad de er kommet hen til bagefter? Er vi overhovedet i stand til at finde ud af det, og hvis ikke vi er i stand til at finde ud af det, hvordan finder vi så ud af det?

Jeg kan ikke få ind i mit hoved, at man, når man har været udsat for menneskehandel, så

ikke har brug for at være et eller andet sted, hvor man på en eller anden måde kan komme på benene, frem for at man skal gå tilbage til en situation, hvor man højst sandsynligt bliver smidt ud i samme situation igen.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan oplyse, at der i Norge, hvor man faktisk tilbyder 45 dages ophold, er meget få, der vælger at sige ja til tilbuddet. Kvinderne ønsker simpelt hen ikke at blive så længe i det tilbud. Jeg forstår det egentlig godt, for det gælder jo om at komme videre og at komme hjem og få startet en ny tilværelse, og for at undgå, at kvinderne netop ryger tilbage til de selv samme bagmænd, er det jo, at det er vigtigt at få etableret den her kontakt dels med ambassaderne, dels med ngo'erne. Som nævnt har der nu været kontakt til mere end 100 ngo'er, og det synes jeg er vigtigt, for det er på den måde, vi får skabt det netværk, der gør, at der er nogen til at tage imod kvinderne, og vi dermed undgår, at de bare ryger tilbage i samme gænge en gang til.

Kl. 20.55

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes, det ville være vigtigere, at vi prøvede at samle de erfaringer sammen. Det er helt oplagt, at det er meget vigtigt, at vi etablerer de der ngo'er, de har jo ikke været der i hundrede år, det ved vi jo også. Det, som jeg bare har oplevet med de oplysninger, jeg har fået, er, at det altså ikke ser helt så lyserødt ud, når de kommer tilbage. Derfor vil jeg anmode om, at vi prøver på at samle nogle erfaringer sammen også f.eks. fra Holland og nogle af de andre steder, som har meget store erfaringer.

De, der har arbejdet med ngo'erne i de lande, har ikke samme lyserøde fornemmelse. Det er ikke for at sige noget ondt om ministeren, det er bare for at sige, at det ikke har været nemt at samle de erfaringer sammen. Vi er ved at kunne få nogle erfaringer nu, og derfor synes jeg, det er vigtigt at kigge på dem.

Så vil jeg da også gerne kvittere for, at ministeren i hvert fald har givet udtryk for, at ministeren kan være villig til at se på det, hvis der kommer nye oplysninger frem, som viser, at der er brug for mere end de 15 dage, for at kvinderne kan komme i en ordentlig situation, når de skal hjem, hvad de jo skal. Det er en fin ting. Derfor vil jeg egentlig anmode om, at vi går lidt

videre ud og prøver på at få samlet de seneste erfaringer på det her område, også nu her undervejs, så vi løbende ved noget om, hvordan udviklingen er.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er enig i, at det er helt oplagt at høre, hvad erfaringerne er i andre lande, og hvad har man lært af de initiativer, man har sat i værk. Det er jo kun positivt, når der foregår en udveksling af erfaringer og synspunkter og ideer til, hvad det er, der skal til, så jeg vil gerne sørge for at indhente viden om, hvad erfaringen er med de projekter og indsatser, man har haft andre steder, ligesom jeg mener, at vi har behov for at få vores egne erfaringer med, om det nu dur med det her kontaktnetværk, vi er ved at bygge op.

Formanden:

Tak til socialministeren. Så går vi til ordførerne, først hr. Hans Andersen.

Hans Andersen (V):

Da Venstres ordfører på dette beslutningsforslag ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Lad mig slå fast, at Venstre ikke kan støtte dette beslutningsforslag. For det første forstår jeg ikke, hvorfor det er vigtigt at pålægge regeringen inden 2006 at gennemføre en række tiltag, når vi ved, at der er lavet en handlingsplan, som udløber i 2006, når vi har afsat 30 mio. kr. af satspuljemidlerne til dette område, og når vi er det første land i Norden, som er så langt fremme i sin hjælp til denne gruppe mennesker.

For det andet har vi oprettet et værested, et beskyttet hus, hvor kvinderne kan henvende sig, og hvor de kan bo i op til 15 dage, mens de får al den hjælp, det kan tænkes de har behov for. Opholdet kan forlænges, og dermed er der givet mulighed for, at kvinden kan blive boende, indtil hun er tryk nok til at udtale sig, hvis det er det, der er problemet.

For det tredje bliver der i dag opsamlet viden, og der er trykt informationsmateriale på 11 sprog, som kan uddeles til de berørte kvinder. Dette materiale oplyser ofrene for kvindehandel om deres rettigheder i Danmark og også om, hvilke sundhedstilbud de kan få i Danmark. Det er vigtigt at lave fleksible tilbud, idet tilbuddene til disse kvinder skal kunne tilpasses den enkeltes behov og ikke være for fastlåste.

For det fjerde gavner det intet at snappe halvdelen af år af forsøgsperioden, for det vil være et betydeligt dårligere grundlag at vurdere hele indsatsen på, og det vil i sidste ende skade den udsatte gruppe meget mere, end det vil hjælpe dem.

Meningen må være at lave den bedste løsning og det bedste tilbud til gruppen af mennesker, som er udsat for menneskehandel, og det gøres bedst ved at give området ro og så samle erfaringerne, når perioden slutter.

Venstre kan som sagt ikke støtte beslutningsforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Hans Andersen. Så er det fru Kirsten Brosbøl som ordfører.

Kirsten Brosbøl (S):

I Socialdemokratiet ser vi med stor alvor på det uhyggelige problem, som Enhedslisten rejser med det her forslag, nemlig det stigende antal af mennesker, der handles til Danmark.

Handel med mennesker er udtryk for en af de mest asociale og kriminelle handlinger i vores samfund i dag. Alt tyder på, at problemet fortsætter med at stige. Når det gælder trafficking til sexindustrien lyder en vurdering, at det er en halv million kvinder og børn, der årligt handles til Europa.

Danmark er desværre et yndet mål for de her menneskehandlere. Inden for en 10-årig periode er antallet af udenlandske prostituerede i Danmark tidoblet. Den udvikling ser vi selvfølgelig på med stor bekymring, og ligesom forslagsstillerne er vi Socialdemokrater meget optagede af, at ofrene får den bedst mulige støtte til at bryde ud af det slavelignende forhold og til at komme videre med deres liv efterfølgende.

Kl. 21.00

Vi er enige i, at der er behov for langt mere fokus på problemet, også for de andre former for menneskehandel end handel med kvinder til prostitution. Når det er sagt, så ved vi også, at 90 pct. af de mennesker, der handles, ender i prostitution, så derfor kan de to problemstillinger efter vores mening ikke rigtig adskilles.

Socialdemokraterne mener, der er behov for en mere sammenhængende indsats, som udover støtte til ofrene også inddrager efterspørgselsiden. Vi skal have rettet fokus mod kunders medansvar, for det her problem fortsætter med at vokse. Det kunne i første omgang være gennem en massiv oplysningskampagne, undervis-

ning og en offentlig debat om problemet. Samtidig skal vi forbedre samarbejdet mellem myndigheder og ngo'erne i Danmark og på internationalt plan for at sikre en bedre rehabilitering af ofrene, når de vender hjem.

Et af de væsentligste problemer i den forbindelse er den alt for korte periode, nemlig de 15 dage, som ofrene har lov til at blive i Danmark. Reden – Stop Kvindehandel, som i dag driver beskyttelsestilbuddet for ofrene under satspuljen, vurderer, at mange af kvinderne ikke tager imod tilbuddet om at blive her i 15 dage, fordi det simpelt hen er for kort tid til at yde den hjælp, f.eks. medicinsk assistance, psykologhjælp og juridisk rådgivning, som er nødvendig for at få dem på fode igen.

Det er heller ikke tid nok til at skabe de nødvendige kontakter til ngo'erne i hjemlandet og til at udarbejde en holdbar strategi for rehabilitering, som kan sikre, at ofrene ikke bare ryger tilbage i armene på de kriminelle bagmænd. Derfor er der stort behov for, at vi ser nærmere på at udvide perioden på 15 dage, så der bliver reel mulighed for at yde den nødvendige hjælp.

En del af de kvinder, der er handlet til Danmark, er kommet hertil gennem proformaægteskaber med danskere, hvilket kvinderne enten betaler for eller bliver udnyttet, hvor ægtemændene så fungerer som alfonser. Mange af de kvinder står i dag i en situation, hvor de er bange for at bryde ud af ægteskabet af frygt for at blive udvist af Danmark.

Derfor er det nødvendigt at give voldsramte udenlandske kvinder bedre forhold i forbindelse med skilsmisse fra en voldelig ægtemand, og det har vi for nylig sammen med andre oppositionspartier fremsat et beslutningsforslag om. Efter vores mening vil det også øge muligheden for at få fat i flere bagmænd, fordi flere kvinder vil gå frem med deres historie.

Menneskehandel er jo et grænseoverskridende problem, som kræver grænseoverskridende løsninger, derfor er det selvfølgelig vigtigt, at vi også udbygger det internationale samarbejde. Det nævner Enhedslisten også i forslaget, men sjovt nok går man uden om alt det, som foregår i EU-regi. Der er det jo særlig Europol- og Eurojust-samarbejdet, som er enormt vigtigt, men også samarbejdet mellem ngo'er og civilsamfund, som EU gør en kæmpe indsats for at forbedre.

Regeringen skal i år fremlægge en revideret handlingsplan for bekæmpelse af kvindehandel, og jeg hilser det velkommen, at ministeren er

åben for, at vi tager en debat også her i Folketinget omkring erfaringerne, som man har opbygget i det projekt. Det er afgørende for os, at de erfaringer, man har haft med ngo-projektet Stop Kvindehandel, ikke går tabt. Det er vigtigt, at vi bygger videre på den viden, vi har fået her.

Vi hilser beslutningsforslaget fra Enhedslisten velkommen som et indspark til debatten, men vi vil ikke på nuværende tidspunkt lægge os fast på den her specifikke løsningsmodel.

Formanden:

Tak til fru Kirsten Brosbøl. Så er det fru Tina Petersen som ordfører.

Tina Petersen (DF):

I dag skal vi førstebehandle forslag B 69, som er en følge af L 118, en ændring af straffeloven om skærpelse af straffen for voldtægt, vold, uagtsomt manddrab og uagtsom eller betydelig legemsbeskadigelse og forsætlig fareforvoldelse og biltyverier, grov forstyrrelse af ro og orden og sidst, men ikke mindst, den sætning, som har været årsag til udmøntningen af B 69: menneskesmugling og menneskehandel m.v.

Dansk Folkeparti kan umiddelbart godt forstå forslagsstillerne. Ingen mennesker bør udsættes for at blive offer for andres magtbegærlighed. Dog mener Dansk Folkeparti, at Folketinget har vist, at der som følge af ændringen af straffeloven i år 2002 ydes en indsats på dette område, og at man er i gang. Her henvises til handlingsplanen for regeringens indsats år 2003-05 samt bl.a. projektet Stop Kvindehandel, et projekt, som løber til år 2006.

Kl. 21.05

Endvidere er det vigtigt at nævne både kommuner og amter, som trods alt er tæt på borgerne og på de problemer, som bl.a. nævnes i dette forslag. Her tænker jeg specielt på de problemer omkring børn, som stjæler, og som desværre bliver oplært i dette i en meget tidlig alder. Hvor jeg kommer fra, altså i den kommune, hvor jeg er bosat, får kommunen årligt en rapport om, hvilke og hvor mange børn der har overtrådt lovgivningen, altså har begået tyveri. Rapporten beskriver situationen ud fra skoledistriktet, hvor barnet bor. Indsatsen er jo, at bliver børn i følge med en voksen taget i at stjæle, skal det indberettes til de sociale myndigheder, hvorefter både PPR og de sociale myndigheder skal gribe ind og varetage barnets tarv. Dette gælder også, hvis de voksne ikke varetager barnets tarv.

Endvidere kan det nævnes, at der er en del krisecentre, som amterne har oprettet, og ikke mindst kvindecentre, hvor alle kvinder i dag kan modtage hjælp. Ændringer bør gennemføres for at skabe forbedringer og ikke blot bare for at ændre.

Dansk Folkeparti mener ikke, at der med dette beslutningsforslag bliver skabt forbedringer og kan derfor ikke tilslutte sig dette beslutningsforslag.

Formanden:

Tak til fru Tina Petersen. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører.

Tom Behnke (KF):

Ja, vi må jo sige til forslagsstillerne: hus forbi. Forslaget her kommer for sent, regeringen er i fuld gang. Vi har hørt ministeren meget detaljeret gennemgå handlingsplanen til bekæmpelse af menneskehandel fra 2002. Vi har hørt, at regeringen har afsat 30 mio. kr. til området her. Der arbejdes på det. Man har tænkt sig løbende at holde øje med det, og når vi når vejs ende i perioden her, bliver der samlet op, og man vurderer så, hvordan vi kan gøre det bedre.

Vi kan også konstatere, at menneskehandel er strafbart, og i det omfang, man overhovedet kan, kommer man også efter bagmændene og får straffet dem. Vi ved også, at rufferi, alfonseri er ulovligt, man kommer efter bagmændene.

Der er ingen tvivl om, at ofrene for det her skal hjælpes bedst muligt. Vi er af den opfattelse, at de eksisterende systemer, ikke mindst med det, der er kommet til efter regeringens handlingsplan, er gode. Om de er gode nok, kan man altid diskutere, men vi vurderer på nuværende tidspunkt, at de er gode.

Der er heller ingen tvivl om, at de, der nu har været udsat for det her og mod deres vilje er involveret i det, skal hjælpes hjem igen hurtigst muligt.

Så vi er altså ikke indstillet på på nuværende tidspunkt at støtte Enhedslistens forslag. Vi er ikke indstillet på på nuværende tidspunkt at oprette endnu et center, men vi er indstillet på at følge med i det, som regeringen har sat i værk, og håber på, at det kan have en vis effekt, og at vi med det kan komme endnu mere efter dem, der tjener på det her, og at vi kan hjælpe dem, der er ofre for det.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg vil bare så spørge De Konservatives ordfører om to ting. For det første: Er det ikke korrekt, at det, der bliver gjort nu, måske er målrettet den største gruppe, men ikke hele gruppen, af ofre for menneskehandel, nemlig kvinder, der bliver handlet til prostitution, og at der på nuværende tidspunkt bliver gjort for lidt for børn og for mænd?

Det anden spørgsmål er: Er det ikke sådan, at hvis vi skal sikre os, at det projekt, som er finansieret af satspuljemidler, der udløber i oktober 2006, rent faktisk bliver et fortløbende arbejde, som ikke er afhængigt af, hvad man tilfældigvis kan afsætte som satspuljemidler, så skal vi i løbet af 2005 have vedtaget, hvad det er, vi vil gøre, hvad det er, vi vil afsætte af midler, sådan at vi kan forbedre og styrke det arbejde, som skal laves mod menneskehandel og til forsvar for dem, der er ofre for menneskehandel?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jeg kan referere til, som ministeren også svarede og redegjorde for, at børn og mænd er omfattet. Man kan altid diskutere i hvilket omfang, og om der er lagt vægt nok på det, eller hvor har man lagt vægten, hvor tyngden er i den indsats, som man lægger for her med handlingsplanen. Det kan man godt diskutere, og det tror jeg faktisk aldrig man bliver færdig med at diskutere.

Med hensyn til det med satspuljemidlerne og udløbet i 2006 er det da min opfattelse, at vi fortsat er indstillet på at forhandle i forligskredsen om satspuljemidlerne, og at det vil være i det forum, vi diskuterer, i hvilket omfang man der skal yde fortløbende finansiering eller yderligere finansiering eller lave noget nyt, eller om man vil prøve i et eller andet omfang at gøre det til, at det er kommunerne, der overtager nogle af de her opgaver som værende noget, der naturligt ligger i kommunerne eller lignende. Men det vil være i det forum, man kommer til at diskutere det.

KL 21.10

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil da godt, selv om tidspunktet er temmelig fremskredent, takke Enhedslisten, fordi de så-

dan set har lavet et beslutningsforslag, der giver os lejlighed til at diskutere menneskehandel. Vi kunne måske have ønsket os alle sammen, at det var sket på et lidt tidligere tidspunkt, men nu er vi her altså.

Vi kan ikke støtte – det kan jeg lige så godt sige med det samme – beslutningsforslaget i den form, det har, men vi synes, det er en god anledning til at diskutere menneskehandel og måske også få diskuteret lidt, hvordan vi kommer videre med satspuljemidlerne, og hvordan vi eventuelt får en midtvejsevaluering osv.

Det, som jeg godt vil opfordre ministeren til, er at prøve at finde ud af, hvor meget vi kan sige om den økonomiske side i det her, og nu tænker jeg på menneskehandelens omfang, for de tal, jeg sidst har hørt, viser, at menneskehandelen nu overgår narkotikahandelen og er ved at indhente våbenhandelen.

Derfor ville det være rart, hvis vi ved hjælp af nogle af de internationale oplysninger, der er – der er jo forskellige rundtomkring – kunne prøve at finde ud af, hvordan denne her menneskehandel egentlig ser ud, hvor meget den vokser, og hvor meget det drejer sig om i tal, sådan at vi får det internationale aspekt med i vores diskussioner, for det synes jeg faktisk er vigtigt, også når vi sådan mere overordnet skal kigge på, hvad vi selv skal gøre – at vi altså skal se det i det perspektiv.

Socialministeren redegjorde jo for en lang række af de tiltag, der er. Det er nogle, vi sådan set har været enige om i forbindelse med satspuljemidlerne. Vi synes, det er godt, at vi har den handlingsplan, og vi synes, det er fint, hvis vi kan få et tilsagn om, at vi løbende diskuterer det her problem.

Så vil jeg endnu en gang lige komme ind på de der 15 dage, for vi er ret overbeviste om, at det er for få dage. Jeg er derfor igen – det er mere for, at det er sagt her – glad for tilsagnet fra ministeren om, at vi kan prøve at finde ud af, hvor meget vi nu kan finde ud af med de kvinder, der rent faktisk har været her, og måske også de kvinder, der så er forsvundet meget hurtigt.

Jeg kan ikke forestille mig andet, end at de kvinder er fuldstændig rædselsslagne, ved at de sådan set er blevet, om man så må sige, pågrebet under en eller anden form. De havde vel formentlig håbet på, at de kunne få en helt anden tilværelse, da de kom hertil, og så havde de vel håbet på, at de i det mindste ikke kom i konflikt med politiet, og hvad ved jeg, når de endelig

havde fundet ud af, at de egentlig var blevet handlet til noget helt andet.

Så jeg ved ikke, hvor meget jeg giver for det her med, at kvinderne ikke er her så længe. Jeg tror, at der er andre motiver til, at de forsvinder, end det, at de ikke ønsker at være her og blive hjulpet – hvis de overhovedet har haft en fornemmelse af, at de kunne blive hjulpet.

Så synes jeg også, det er nødvendigt at sige, at vi igen bliver nødt til at fokusere på efterspørgeren, men jeg skal lade være at tage en meget stor diskussion om det på nuværende tidspunkt. Vi er nødt til at gøre det i sammenhæng med menneskehandel og også prøve på at se, hvad vi kan lave af informationskampagner i forhold til efterspørgeren.

Endelig synes jeg jo på linje med, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde, at det er vigtigt, at vi drager EU-aspektet ind i det og prøver på at se, hvilke erfaringer vi kan få der, hvad vi kan bruge EU-samarbejdet til i forbindelse med menneskehandel, og hvad vi som folketingspolitikere måske også kan finde ud af i samarbejde med vores kollegaer i andre parlamenter og i Europa-Parlamentet, som jo faktisk meget længe har beskæftiget sig med menneskehandel og faktisk også har en vis idé om i deres rapporter, hvor stort omfanget er. Det er måske her, vi faktisk kunne skabe et tværinstitutionelt samarbejde, hvor vi kunne lære noget af hinanden også som parlamentarikere.

Med disse ord tak for debatten, om jeg så må sige, til Enhedslisten, men nej til selve forslagets konkrete indhold, hvilket ikke er ensbetydende med en afvisning af, hvad vi så skal gøre, når handlingsplanen er ved at udløbe.

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det fru Anne Bastrup som ordfører.

Anne Bastrup (SF):

Jeg synes også, at Enhedslisten skal have tak for at komme med det her beslutningsforslag.

Kl. 21.15

Det, der jo er det centrale, er den diskussion, der har været. Jeg tror, at vi i SF første gang kom med et beslutningsforslag om menneskehandel med kvinder i 1998. Det centrale har været, at man har koncentreret sig voldsomt meget om menneskehandel med kvinder, og det er helt sikkert også der, de store penge er. Det er der, den helt store handel foregår. Men Red Barnet kom jo her for godt et års tid siden, husker jeg,

med en redegørelse, en rapport, der viste, at der i meget vidt omfang er handel med børn, og at der er penge i børn. Og der synes jeg, det er godt, at Enhedslisten jo i sit beslutningsforslag også tager disse børn med.

For, jeg tror det er 3 år siden, kom politiet ind i en bagerforretning. Nede i kælderen boede der tre mennesker, som knoklede døgnet rundt med at bage boller stort set uden af få en krone for det. De var låst inde konstant. Jeg tror nok, det var en overraskelse for den almindelige dansker, at det rent faktisk også kunne eksistere i Danmark. Så vi ved, at der rundtomkring i landet også er mænd, der bliver holdt i en slavelignende tilværelse. Vi skal huske, at menneskehandel altså ikke bare er med kvinder, det kan altså også godt være med både børn og mænd. Og derfor skal Enhedslisten have ros for også at sætte fokus på de to andre grupper.

Jeg har ikke overblik over, i hvilket omfang det her center er en knaldhamrende god idé. Jeg vil sige, at jeg synes, det er vigtigt, vi har fokus på det, men hvor skal et landsdækkende center, der har døgnåbent, ligge? Jeg kan ikke forestille mig, at vi har et døgnåbent center i hver kommune. Det er ikke det jeg går ud fra at Enhedslisten ønsker. Måske et landsdækkende videnscenter ville være fint, men den døgnåbning har jeg meget svært ved at gennemskue.

I princippet er det godt, vi får det sat på dagsordenen, men detaljerne tror jeg nok, vi lige skal snakke lidt mere om.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som ordfører for forslagsstillerne.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Ja, når det nu er så sent på aftenen, skal man jo nok starte med at takke for al takkeriet, og det er måske også alvorligt ment.

Som udgangspunkt vil jeg sige, at jeg for det første godt vil takke ministeren for en positiv tilgang til det, der hedder at behandle ofrene for menneskehandel ordentligt. Og med det som udgangspunkt tror jeg såmænd også godt, at vi kan komme et skridt videre end der, hvor vi er i dag, med udgangspunkt i de erfaringer, man har, bl.a. fra det her projekt Stop Kvindehandel, men også fra de andre projekter, som er lavet rundtomkring til at sørge for, at både kvinder og børn og mænd, der er ofre for menneskehandel, får mulighed for at komme ud af kløerne på de-

res kriminelle bagmænd og finde et alternativ til at være bundet i nærmest slavelignende forhold.

Omfanget af menneskehandel er noget, som er til diskussion. Jeg vil sige, at man som udgangspunkt jo altid kan starte med at sige, at et offer for menneskehandel er et for meget. Men ud fra hvad man har af viden om det her problem, så er det i hvert fald meget omfattende. Alene et land som Estland siges at eksportere hundrede mennesker om ugen.

Hvis man ser på den samlede menneskehandel alene fra de østeuropæiske lande, anslås det til at være oppe i nærheden af 500.000 mennesker om året. Derfor er der nok at tage fat på i forhold til disse ofre. Og hvis vi så ser på, hvad man kan gøre, så er det jo desværre et faktum, at når ofre for menneskehandel i første omgang slipper ud af det og kommer hjem til deres hjemland, så varer det som oftest ikke længe, før man igen finder dem på det vesteuropæiske, eventuelt det danske marked en gang til og igen som ofre for menneskehandel.

Kl. 21.20

Tilsvarende når vi snakker om folk, som ikke er prostituerede, men som arbejder med alle mulige andre former for job, hvis man kan kalde det for job, ser vi og støder vi på mange områder ind i ofre for menneskehandel.

Vi støder ind i situationer, hvor rengøringsfirmaer opsamler folk i de østeuropæiske lande og f.eks. kører dem til Danmark, hvor de indlogerer dem i en lejlighed, låser døren udefra, kører dem på arbejde om morgenen, henter dem fra arbejde og kører igen hjem i lejligheden og scorer langt det meste af lønnen, sådan at de her mennesker ikke får deres egen løn. De får højst lidt mad, og så får de lov til at leve under fuldstændig horrible forhold på et værelse et sted i København.

Der har været en debat her omkring udvidelse af den periode, hvor man kunne få lov til at opholde sig i landet, mens ens sag blev undersøgt, så man måske fik mulighed for at rejse sag mod den kriminelle bagmand.

Jeg vil godt sige i forbindelse med det, at jeg er af den fuldstændig klare overbevisning, at hvis det er sådan, at det rent faktisk lykkes at kunne give de mennesker en tiltro til, at der er en vej ud af deres ulykkelige situation, det kan være en afklaring af de helbredsmæssige forhold, det kan være en afklaring af, om vedkommende måske har basis for asyl eller humanitær opholdstilladelse i Danmark, eller det kan være en afklaring af, hvordan vedkommende bedst

muligt kan vende tilbage til sit hjemland til et reelt alternativ til prostitution og menneskehandel, så er jeg også overbevist om, at vedkommende vil have de bedste forudsætninger for at vurdere, om han eller hun skal blive her kortere eller længere tid end de nuværende 15 dage.

Det, som jeg mener er det afgørende, når vi snakker om at få reddet ofrene ud af denne her situation, er jo i virkeligheden, at ofrene skal have en tiltro til, at der findes et alternativ. For mange af de mennesker er der i dag ikke noget alternativ at vende tilbage til, hvis de bliver sendt tilbage til deres hjemland.

Så har der været rejst en diskussion om internationalt samarbejde. Jeg er af den overbevisning, at vi i forbindelse med det her spørgsmål skal lave alt det internationale samarbejde, vi kan. Vi skal også bruge den viden, der er opsamlet i EU, selvfølgelig skal vi det.

Det her handler jo om, at vi skal have så meget viden og så meget samarbejde som muligt af hensyn til lige præcis ofrene, og der er det ikke et spørgsmål om at være hellige i forhold til nogle institutioner, men et spørgsmål om at bruge den viden, der er på området.

Til sidst vil jeg bare sige, at det er vigtigt for os, at det arbejde, som er startet, bliver videreført, og at det bliver forbedret på en lang række områder. Derfor mener jeg heller ikke, det kan være for tidligt, at vi allerede nu og opfølgende i efteråret 2005 sørger for at få den viden og den redegørelse, som ministeren delvis har lovet, sådan at vi med det som udgangspunkt kan sikre os, at vi også efter oktober 2006 kan have et for-

nuftigt arbejde og forhåbentlig et bedre arbejde end det, vi har i dag, sådan at vi kan få bekæmpet dem, der står bag menneskehandelen, og sådan at vi kan forsvare ofrene. Og med det tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 13. maj 2005, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 21.24